

УДК 378.14

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/59-1-50>**Ольга ДРАГОМИРЕЦЬКА,***orcid.org/0000-0003-4177-7791**аспірант кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти
Ізмаїльського державного гуманітарного університету
(Ізмаїл, Одеська область, Україна) olgaalexa010@gmail.com*

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ: АНАЛІЗ ЦІННІСНО-МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТА

У статті розглядаються наукові підходи до визначення ціннісно-мотиваційного компонента комунікативної компетентності студентів-іноземців. Проблема мотивування до навчання хвилює багатьох українських та зарубіжних дослідників, оскільки навчальний процес без цього не є ефективним та успішним. Опанування іноземною комунікативною компетентністю має обов'язково передбачати формування ціннісно-мотиваційного компонента, бо саме особистісні та професійні мотиви та цінності є пріоритетними в діяльності здобувачів вищої освіти під час навчання іноземної мови. Особливо це стосується осіб, що бажають навчатися за кордоном, оскільки такі студенти мають розуміти серйозні потреби у набутті знань та навичок з іноземної мови; у такому випадку позитивна мотивація сприяє набуттю ефективних навчальних результатів.

У статті визначено поняття мотивації та мотиваційного компоненту комунікативної компетентності студентів-іноземців. Окреслено чинники, від яких залежить створення позитивної мотивації здобувачів вищої освіти. Встановлено, з якими показниками пов'язана мотивація. Розглянуті труднощі, які зустрічають студенти-іноземці у процесі навчання, що заважають формуванню пізнавальної мотивації та погіршують її. Запропоновано засоби підвищення мотивації студентів у процесі опанування англійської мови у вищій школі. Проаналізовано широкий міжнародний досвід дослідження мотивації студентів до вивчення іноземної мови у вищих навчальних закладах.

Зроблено висновок, що ціннісно-мотиваційний компонент є необхідною складовою комунікативної компетентності. Мотивація студентів до вивчення мови залежить від викладача, його засобів викладання, ретельно підбраного матеріалу, що відповідає рівню знань з іноземної мови та професійних потреб студентів, а також їхніх внутрішніх мотивів, переживань, уявлень про власні здібності та інші. Особистість викладача та обрані ним мотиваційні механізми можуть як понизити, так і підвищити рівень пізнавальної мотивації студентів. Приділення уваги з боку викладача до ціннісно-мотиваційного компоненту може допомогти студентам краще опанувати іноземною комунікативною компетентністю, зрозуміти цінність вміння спілкуватися іноземною мовою, сприймати її як інструмент досягнення професійної мети.

Ключові слова: мотивація, мотив, комунікативна компетентність, англійська мова, студенти-іноземці.

Olga DRAGOMYRETSKA,*orcid.org/0000-0003-4177-7791**Graduate Student of the Department of General Pedagogy and Special Education**Izmail State University of Humanities**(Izmail, Odesa region, Ukraine) olgaalexa010@gmail.com*

COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FOREIGN STUDENTS: ANALYSIS OF THE VALUE MOTIVATIONAL COMPONENT

The article discusses scientific approaches to determining the value-motivational component of communicative competence of foreign students. The problem of learning motivation worries many Ukrainian and foreign researchers, since the educational process without it is not effective and successful. Acquisition of foreign communicative competence must necessarily include the formation of a value-motivational component, because it is personal and professional motives and values that are priorities in the activities of higher education students when learning a foreign language. This is especially true for people who want to study abroad, since such students must understand the serious needs for acquiring knowledge and skills in a foreign language; in this case, positive motivation contributes to the acquisition of effective educational results. The above makes it relevant to study the value-motivational component of the communicative competence of foreign students.

The article defines the concept of motivation and motivational component of communicative competence of foreign students. The factors on which the creation of positive motivation of higher education students depends have been outlined. It has been established with what indicators motivation is associated. The difficulties encountered by foreign students in the learning process that hinder the formation of cognitive motivation and worsen it have been considered. The means of increasing the motivation of students in the process of English acquisition in higher education have been proposed. A

wide international experience in researching the motivation of students to learn a foreign language in higher education institutions has been analyzed.

It has been concluded that the value-motivational component is a necessary component of communicative competence. The motivation of students to learn a language depends on the teacher, his teaching aids, carefully selected material that corresponds to the level of knowledge of a foreign language and the professional needs of students, as well as their internal motives, experiences, ideas about their own abilities, and so on. The personality of the teacher and the motivational mechanisms chosen by him can both reduce and increase the level of cognitive motivation of students. The teacher's attention to the value-motivational component can help students better master foreign language communicative competence, understand the value of the ability to communicate in a foreign language, perceive it as a tool for achieving a professional goal.

Key words: motivation, motive, communicative competence, English language, foreign students.

Постановка проблеми. Однією з найбільш актуальних проблем сучасної вищої освіти є забезпечення усвідомлення студентами важливості навчального матеріалу, репрезентованого в змісті обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Якщо освіта відбувається рідною мовою, то формування та інтеріоризація нових професійних понять і термінів відбувається легше, ніж іноземною мовою. Наголосимо, що студенти-іноземці з самого початку навчання поставлені в більш складні освітні умови, оскільки вони приїжджають навчатися у країну, де освіта відбувається іншою для них мовою. Початкова мотивація вивчення мови в них дуже висока, бо їм потрібно опанувати як писемне, так і усне іншомовне мовлення для того, щоб бути у змозі розуміти викладачів, матеріал за фахом, спілкуватися з одногрупниками та з іншими людьми на професійно-навчальних майданчиках. Помічено, що у частини іноземних здобувачів вищої освіти поступово, але дуже швидко пізнавальна мотивація слабшає, потім її рівень змінюється у залежності від різноманітних чинників. Така нестабільність важливого компонента комунікативної компетентності дає підставу приділити цій проблемі особливу увагу.

Окреслена проблема пов'язана з такими важливими практичними завданнями, як забезпечення результативного формування соціолінгвістичної, міжкультурної, професійної компетентностей майбутніх фахівців, їхньої конкурентоспроможності, мобільності та здатності розвивати себе впродовж життя.

Аналіз досліджень. Проблема створення пізнавальної мотивації студентів у процесі опанування іноземною мовою розглядалася в працях українських та зарубіжних науковців. Зокрема А. Al-Tamimi, М. Shuib проводили дослідження мотивації та ставлення майбутніх інженерів до вивчення англійської мови. Натомість Г. Бородіна, А. Літвінчук, А. Tambunan, М. Tiarnita, R. Wimolmas вивчали проблему формування мотивації, факторів та методів її підвищення з метою опанування іноземної мови студентами техніч-

них спеціальностей, Н. Арістова та Т. Олендр – немовних спеціальностей. В. Тимошенко та інші висвітлювали психологічні фактори формування мотивації до вивчення іноземної мови студентами мовних спеціальностей. Дослідженням мотиваційних стратегій та механізмів у процесі навчання іноземної мови у вищій школі займалися такі вчені: А. Літвінчук, Н. Cheng, Z. Dornyei, A. González, M. Guilloteaux, E. Liu та інші.

Проте проблема висвітлення сутності та структури ціннісно-мотиваційного компонента комунікативної компетентності студентів-іноземців потребує більш ґрунтовного аналізу.

Мета статті – дослідити ціннісно-мотиваційний компонент комунікативної компетентності студентів-іноземців.

Виклад основного матеріалу. Ціннісно-мотиваційний компонент, на нашу думку, займає ключове місце у будь-якій компетентності, оскільки без мотивів та загалом мотивації не можливо навчитися чомусь новому, зокрема вивчити іншу мову. Під мотиваційним компонентом ККСІ ми розуміємо наявність мотивації у студентів-іноземців до вивчення мови. Мотивація до вивчення мови – це фактор, який спонукає людину оволодівати мовою. Мотивація до вивчення мови безпосередньо пов'язана з потребами студентів у застосуванні мови (Chernova et al., 2021). J. Harmer визначає мотивацію як внутрішню силу, що підштовхує людину до певних дій для того, щоб досягнути мети (Harmer, 2007:98).

Рівень мотивації з навчання мови залежить від зовнішніх факторів, таких як умови освіти, організація освітнього процесу, засоби, що застосовуються під час занять з мови, стратегії та вміння викладача, (Liu et al., 2012), особистість викладача, програма навчання, рівень складності матеріалу, вищий навчальний заклад, взаємодія зі студентами, а також від внутрішніх факторів, наприклад, мета навчання студентів, відношення до вивчення іноземної мови, власне бажання розвивати навички з іноземної мови, мотиваційна глибина (Gardner, 2007), особистісні уявлення про власні

здібності, відношення до курсу, до викладача, усвідомленість студентів з вибору освіти, усвідомленість цінності власного часу, що витрачається на опанування мови, та уявлення, як опанувати мовою, що допоможе у майбутній професії.

Мотивація є дуже важливим чинником для опанування іноземної мови (Sharma, 2015), тому що вона показує рівень особистого внеску та участі у вивченні іноземної мови (Warden & Lin, 2000). Інтерес до вивчення мови забезпечує довгострокову мотивацію. Мотивація відображає, чи студенти бажають навчитися більшому, самостійно шукати матеріал та розвивати мовленнєві навички. V. Sharma говорить про те, що студентам потрібно пояснити, що вивчення іноземної мови, а саме англійської як міжнародної не загрожує їх рідній мові, не знищує їх ідентичність та культуру, а навпаки додає престижу своїй країні та її мешканцям (Sharma, 2018). Вчений наголошує на тому, що багато залежить від викладача і методів викладання, що він використовує. Викладачам потрібно вибудовувати мотиваційні стратегії, під час своїх занять заохочувати студентів мовленнєвими та соціокультурними практиками, враховуючи реалії своєї культури та народу, спиратися на потреби та на інтереси студентів. Підручник не має бути догмою, а має допомагати у навчанні. Механічні вправи не мотивують студентів, тому вправи повинні бути різноманітні, направлені на всебічне опанування мови (Al-Twairish, 2009).

Людина завжди керується мотивом, коли виконує будь-яку діяльність. Студенти повинні бути постійно мотивовані, щоб розвиватися та успішно вивчати мову. Особливої уваги потребують першокурсники, тому що в них ще не має потужних знань за фахом, вони ще тільки опановують нову спеціальність. Під час опанування професії, студенти почуваються більш впевненими в собі, тому що глибше розуміють свою майбутню професію та усвідомлюють себе в ній. Таким чином мотивація представляє собою низку мотивів, які направляють людину до її особистісного розвитку як фахівця, допомагають втілити свою професійну мету.

Студенти керуються потребами у пізнанні нового, в опануванні мови, тобто когнітивними мотивами, та потребами взаємодії у соціумі під час використання мови у реальних ситуаціях, а отже соціальними мотивами. Під час опанування мови студенти формують своє відношення щодо вправ та завдань, які даються викладачами, та щодо їхньої доцільності та корисності для вивчення мови. Студенти поступово розуміють, що з матеріалів дійсно стане в нагоді у їхній майбутній професії, а що, за їх розумінням, їм не потрібно, тому

викладачу необхідно ретельно вибирати матеріал занять та засоби викладання. Викладач, для того щоб підтримати мотивацію, має враховувати рівень знань, здібностей здобувачів вищої освіти, а також складність матеріалу, котрий викладається, для студентської аудиторії. Мотивація може компенсувати здібності до вивчення мови, бо мотивовані студенти приділяють більше зусиль та часу на навчання, що приводить до розвитку. Прогресу не відбувається, коли студенти обдаровані, але не мають власної потреби у вивченні мови. Таким чином, мотиваційний компонент є необхідним для опанування комунікативної компетентності з іноземної мови.

Класичні теорії мотивації приділяють увагу двом основним джерелам мотивації: очікуванні цілей та цінності цілей, що в обох випадках ведуть до успішної реалізації цілі (Lieberman & Förster, 2008). Пріоритети людей можуть змінюватися залежно від стадії, на якій знаходиться реалізація цілі (Huang et al., 2012; Louro et al., 2007). Якщо ціль для людини зовсім нова, та людина бачить низький рівень прогресу, її відданість цієї меті дуже залежить від її віри у досяжність мети. Людина повинна бути впевненою у спроможності досягнути мету, для того щоб бажати продовжувати прикладати зусилля у її досягненні (Etkin & Ratner, 2012). Коли вдається визначитись з досяжністю цілі, особливо це можна побачити, коли ціль майже досягнута, (Louro et al., 2007), люди переміщують свою увагу на контроль поточного рівня досягнення мети та на те, як перейти з поточного рівня до результату, до остаточного досягнення мети (Koo & Fishbach, 2008). На рівні розуміння досяжності мети, джерелом мотивації є розуміння, що мета варта зусиль, що вона є цінною для людини (Zhang & Huang, 2010).

Одним з рішень стосовно проблеми підтримання мотивації є міні підцілі – «sub-goals» – маленькі кроки вперед, які є більш керованими, та їх досягнути легше, ніж велику ціль. Завдяки легкості виконання вони роблять кінцеву глобальну ціль досяжною. (Soman & Shi, 2003). Міні цілі є корисними особливо тоді, коли люди мають сумніви щодо досяжності мети. Одна міні ціль досягається, а потім людина зосереджується на реалізації іншої міні цілі. Отже мотивація щодо загальної мети з кожним кроком зростає (Sutton, 2010). Використання міні цілей особливо необхідне за умов, коли людина вперше виконує якусь справу, ще не розбирається в ній, тому на початковому етапі майже не бачить розвитку справи, а справа є масштабною, тому людині важко визначити відстань до досягнення мети, що ставить

під сумнів взагалі досяжність проекту. (Huang et al., 2012; Louro et al., 2007). Таким чином, на ранньому етапі мотивація може бути врятована за допомогою міні цілей, але вчені N. Liberman та J. Förster наголошують на тому, що на рівні, коли людина розуміє, що мета є досяжною, цей інструмент перестає діяти (Liberman & Förster, 2008), тоді люди задаються питанням, чи варто це робити (Fishbach, Henderson, & Koo, 2011). Здобувачі вищої освіти спираються на підцілі, на цілеспрямовані дії й аналізують, чи сприяють вони досягненню результату (Kruglanski et al., 2002). Цінність цілеспрямованих дій розглядається в залежності від бажаного результату (Kruglanski et al., 2002).

На сьогоднішній день мотивація студентів-іноземців є переважно низькою. Причиною слабкої мотивації студентів-іноземців під час навчання й зокрема до вивчення мови є труднощі, з якими стикаються іноземні громадяни, опинившись в іншій країні:

- незвичне соціальне середовище, комунікаційні бар'єри, зміна й відмінність культурних цінностей (чим більше ця різниця, тим складніше проходить адаптація студента в країні, куди він приїхав навчатися);

- різниця у віці серед студентів, що навчаються в одній групі (різні інтереси, різні цілі);

- множинна звітність (перед міграційною службою приймаючої країни, перед своєю державою, перед університетом, перед батьками);

- психологічні труднощі (наприклад, почуття самотності, сум за родиною, за звичним життям);

- фінансові фактори;

- побутові чинники;

- деколи расова дискримінація, ксенофобія з боку мешканців країни;

- відсутність соціальних навичок в іноземному середовищі.

Усе, окреслене вище, має неабиякий вплив на пізнавальну мотивацію студентів-іноземців й спричинює подекуди руйнування мотивації до вивчення мови, або сильно знижують її.

Наголосимо, що зазначені труднощі впливають на студентів й дуже заважають їм навчатися. Необхідно створювати групи підтримки, що складаються з викладачів та студентів, які відносяться до місцевої культури та які виключно заохочені до встановлення міжнародних контактів та зв'язків, не мають проблем зі спілкуванням з іноземцями, а навпаки мають бажання допомагати їм в адаптації у країні й у навчанні. У таких групах мають бути представлені здобувачі вищої освіти, які володіють іноземними мовами й можуть допомогти безпосередньо.

Студенти-іноземці, які приїжджають навчатися, деколи збирають останні кошти для того, щоб заплатити за навчання, тому вони вимушені навчатися й працювати, що не сприяє ефективності їх пізнавальної діяльності. Вони не мають часу на те, щоб повноцінно навчатися, отож є доцільним запропонувати їм професійну підготовку у форматі заочного відділення.

Розглянемо ще деякі чинники, котрі впливають на мотивацію студентів-іноземців. На нашу думку політична ситуація та рівень розвитку країни, в якій навчаються студенти-іноземці, також впливають на їхню мотивацію. Якщо студенти бажать залишитися в країні, де вони навчаються, після закінчення професійної підготовки, вважають цю країну високо розвинутою та мріють реалізуватися саме в цій країні, то вони більш мотивовані, ніж студенти, які приїхали тільки навчитися, а потім повернутися до своєї країни, або переїхати до країни більш розвинутої та стабільної.

Однак, якщо у системі цінностей у людини є потреба у пізнанні нового, то рівень розвитку країни, де вона навчається, не має значення. Для того щоб запобігти, або взагалі уникнути спаду мотивації до навчання, треба зумовити такі шляхи навчання, що сприятимуть підтримці мотивації на високому рівні. Необхідним фактором для здійснення цієї мети є побудова занять таким чином, щоб засіб й зміст навчання відповідали професійним та соціальним інтересам студентів та їхнім можливостям. Для цього викладач має дізнатися у студентів й визначити їхні особисті професійні інтереси й потреби, щоб спрямувати навчання на майбутнє здійснення мети кожного студента.

Не зважаючи на проблеми та труднощі іноземців під час перебування за кордоном, рівень мотивації можливо підняти, або знизити через засоби викладання та стилю подачі матеріалу викладачем. Збільшення позитивних емоцій під час навчання сприяє отриманню високих результатів пізнавальної діяльності. Акцентуємо, що формування позитивної мотивації багато в чому залежить від особистості викладача, а саме його вміння адаптувати матеріал під аудиторію та її потреби, застосовувати актуальні засоби викладання, його професійні навички викладання, вміння знайти підхід до студентів, манера, стиль викладання, безперервний пошук нестандартних способів педагогічного впливу, захопленість предметом, вміння та навички побудови емоційного комфорту під час навчання. Якщо викладач може викликати захоплення у студентів його предметом, інтерес до його змісту, тоді він у змозі підтримувати пізнавальну мотивацію у студентів, викликати

прагнення розвивати себе та досягати ще більших результатів.

Висновки. Мотивація людей залежить від внутрішніх та зовнішніх чинників, що впливають на людину та керують її діяльністю. Від викладача вимагається постійно спілкуватися зі студентами та звертати увагу на їхні труднощі, допомагати впевнитися у своїх силах щодо можливості вивчення мови. Є нагальною потреба створювати групи підтримки, що можуть допомагати студентам справлятися з їх труднощами.

Мотивація студентів до опанування іноземної мови перш за все залежить від особистих та професійних потреб студентів та їхніх цінностей. З самого початку викладання іноземної мови викладачу має сенс визначити потреби студентів і звертати на них увагу у процесі викладання іноземної мови за професійним спрямуванням. Під-

кріплення зацікавленості, підтримання інтересу до вивчення іноземної мови є запорукою результативного навчання.

Отже, від мотиваційних стратегій викладача та його особистості залежить пізнавальна мотивація здобувачів вищої освіти. Актуалізація мотивації є ефективною, якщо застосовувати у процесі навчання міні-цілі, котрі дозволяють студентам-іноземцям усвідомити, що опанування іноземною мовою є досяжною метою. Ціннісно-мотиваційний компонент суттєво впливає на оволодіння іншомовною комунікативною компетентністю студентів-іноземців та потребує особливої уваги з боку викладача. Перспективи дослідження полягають у висвітленні інноваційних методів формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти технічного профілю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Al-Twairish B. N. The effect of communicative approach on the listening and speaking skills of Saudi secondary school students: An experimental study. Thesis. King Saud University. Department of English Language and Literature, 2009. 145 p.
2. Iryna Chernova, Olena Vdovina, Olga Dragomyretska, Yuliia Khodykina, Olha Medvedieva, Svitlana Gvozdetska. Features of psychological and pedagogical conditions for the development of motivation of applicants for higher education. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.7, July 2021. P. 82–86.
3. Gardner R. C. Motivation and second language acquisition. *Porta Linguarum*, 8, 2007. P. 9–20.
4. Etkin J., Ratner R. K. The dynamic impact of variety among means on motivation. *Journal of Consumer Research*, 38 (April), 2012. P. 1076–92.
5. Fishbach A., Henderson M. D., Koo M. Pursuing goals with others: Group identification and motivation resulting from things done versus things left undone. *Journal of Experimental Psychology. General*, 140(3), 2011. P. 520–534. doi: 10.1037/a0023907
6. Harmer Jeremy. *The Practice of English Language Teaching (4th Edition) (With DVD)*. Cambridge: Longman, 2007. 448 p.
7. Koo M., Fishbach A. Dynamics of self-regulation: how (un)accomplished goal actions affect motivation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 4(2), 2008. P. 183–195. doi: 10.1037/0022-3514.94.2.183
8. Kruglanski A. W., Shah J. Y., Fishbach A., Friedman R., Chun W. Y., Sleeth-Keppler D. A theory of goal-systems. *Advances in experimental Social psychology*, Vol. 34, 2002. P. 331–376. URL: [https://doi.org/10.1016/S0065-2601\(02\)80008-9](https://doi.org/10.1016/S0065-2601(02)80008-9)
9. Liberman N., Förster J. Expectancy, value and psychological distance: A New look at goal gradients. *Social Cognition*, 26(5), 2008. P. 515–533. doi:10.1521/soco.2008.26.5.515
10. Liu E. Z., Lin C. H., Jian P. H., Liou P. Y. The dynamics of motivation and learning strategy in a creativity-supporting learning environment in higher education. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 11, 2012. P. 172–180.
11. Louro, M. J., Pieters, R., Zeelenberg, M. Dynamics of multiple-goal pursuit. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93(2), 2007. P. 174–193. doi:10.1037/0022-3514.93.2.174
12. Soman D., Shi M. Virtual progress: the effect of path characteristics on perceptions of progress and choice. *Management Science*, 49(9), 2003. P. 1229–1250. doi:10.1287/mnsc.49.9.1229.16574
13. Sutton R. I. *Good Boss, bad boss: How to be the best ... and learn from the worst*. New York, NY: Business Plus, 2010. 256 p.
14. Sharma Vipin. How do productive Skills affect Saudi Students' EFL Learning and Teaching? *Asian Journal of Humanities and Social Sciences*, 3(2), 2015. P. 91–99.
15. Sharma Vipin. Influence Factors in Students' Motivation for Communicative Competence in English: A Case Study in Saudi Arabia. *Journal of Literature, Languages and Linguistics*, Vol. 50, 2018. P. 37–47.
16. Warden C. A., Lin H. J. (2000). Existence of integrative motivation in an Asian EFL setting. *Foreign Language Annals*, 33, 2000. P. 535–545.
17. Zhang Y., Huang S. How endowed versus earned progress affects consumer goal commitment and motivation. *Journal of Consumer Research*, 37(4), 2010. P. 641–654. doi:10.1086/655417

REFERENCES

1. Al-Twairish B. N. The effect of communicative approach on the listening and speaking skills of Saudi secondary school students: An experimental study. Thesis. King Saud University. Department of English Language and Literature, 2009. 145 p.

2. Iryna Chernova, Olena Vdovina, Olga Dragomyretska, Yuliia Khodykina, Olha Medvedieva, Svitlana Gvozdetska. Features of psychological and pedagogical conditions for the development of motivation of applicants for higher education. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.7, July 2021. P. 82–86.
3. Gardner R. C. Motivation and second language acquisition. *Porta Linguarum*, 8, 2007. P. 9–20.
4. Etkin J., Ratner R. K. The dynamic impact of variety among means on motivation. *Journal of Consumer Research*, 38 (April), 2012. P. 1076–92.
5. Fishbach A., Henderson M. D., Koo M. Pursuing goals with others: Group identification and motivation resulting from things done versus things left undone. *Journal of Experimental Psychology. General*, 140(3), 2011. P. 520–534. doi:10.1037/a0023907
6. Harmer Jeremy. *The Practice of English Language Teaching (4th Edition) (With DVD)*. Cambridge: Longman, 2007. 448 p.
7. Koo M., Fishbach A. Dynamics of self-regulation: how (un)accomplished goal actions affect motivation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 4(2), 2008. P. 183–195. doi: 10.1037/0022-3514.94.2.183
8. Kruglanski A. W., Shah J. Y., Fishbach A., Friedman R., Chun W. Y., Sleeth-Keppler D. A theory of goal-systems. *Advances in experimental Social psychology*, Vol. 34, 2002. P. 331–376. [https://doi.org/10.1016/S0065-2601\(02\)80008-9](https://doi.org/10.1016/S0065-2601(02)80008-9)
9. Liberman N., Förster J. Expectancy, value and psychological distance: A New look at goal gradients. *Social Cognition*, 26(5), 2008. P. 515–533. doi:10.1521/soco.2008.26.5.515
10. Liu E. Z., Lin C. H., Jian P. H., Liou P. Y. The dynamics of motivation and learning strategy in a creativity-supporting learning environment in higher education. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 11, 2012. P. 172–180.
11. Louro, M. J., Pieters, R., Zeelenberg, M. Dynamics of multiple-goal pursuit. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93(2), 2007. P. 174–193. doi:10.1037/0022-3514.93.2.174
12. Soman D., Shi M. Virtual progress: the effect of path characteristics on perceptions of progress and choice. *Management Science*, 49(9), 2003. P. 1229–1250. doi:10.1287/mnsc.49.9.1229.16574
13. Sutton R. I. *Good Boss, bad boss: How to be the best ... and learn from the worst*. New York, NY: Business Plus, 2010. 256 p.
14. Sharma Vipin. How do productive Skills affect Saudi Students' EFL Learning and Teaching? *Asian Journal of Humanities and Social Sciences*, 3(2), 2015. P. 91–99.
15. Sharma Vipin. Influence Factors in Students' Motivation for Communicative Competence in English: A Case Study in Saudi Arabia. *Journal of Literature, Languages and Linguistics*, Vol. 50, 2018. P. 37–47.
16. Warden C. A., Lin H. J. (2000). Existence of integrative motivation in an Asian EFL setting. *Foreign Language Annals*, 33, 2000. P. 535–545.
17. Zhang Y., Huang S. How endowed versus earned progress affects consumer goal commitment and motivation. *Journal of Consumer Research*, 37(4), 2010. P. 641–654. doi:10.1086/655417